SAMPEL PERCUMA

Latihan Imbuhan, Kata Ganda & Kata Majmuk Tingkatan 1

Set penuh: Latihan BM Tingkatan 1–5

Tingkatan 1

Sampel ini: 8 muka surat. Set penuh ada:

- 3 fail PDF
- Latihan Bahasa Melayu Tingkatan 1 · 160 muka surat
- BM Tingkatan 1 2026 · fakta
- BM Tingkatan 1 Kertas 2 + skema · Ogos 2026

RM9.90

BELI SET PENUH RM9.90 >

nightmew.com/p/latihan-bahasa-melayu-tingkatan-1-5 · FPX semua bank · download sejurus lepas bayar

Sampel bermula di muka surat sebelah

SEKOLAH MENENGAH · KSSM

Latihan
Bahasa Melayu
Tingkatan 1

Tatabahasa · Pemahaman · KOMSAS · Penulisan · Skema Jawapan

EDISI KEMAS KINI OGOS 2026 — DISELARASKAN TAHAP TINGKATAN 1

Setiap latihan dalam edisi ini telah disemak semula dan diselaraskan dengan **Dokumen Standard Kurikulum dan Pentaksiran (DSKP) KSSM Bahasa Melayu Tingkatan 1** serta format **UASA Menengah Rendah**. Latihan bertaraf sekolah rendah telah dibuang dan digantikan dengan latihan aras Tingkatan 1 yang sebenar.

- **Morfologi Tingkatan 1** — golongan kata, bentuk kata, pengimbuhan (termasuk hukum peluluhan), penggandaan, pemajmukan
- **Sintaksis Tingkatan 1** — empat pola ayat dasar, jenis ayat, ayat tunggal & ayat majmuk, ragam ayat, susunan songsang
- **Pemahaman aras menengah** — petikan panjang, soalan maksud rangkai kata, soalan KBAT dan ringkasan (Bahagian C)
- **KOMSAS penuh** — kesemua 11 teks Antologi *Kuingin Berterima Kasih* (antologi rasmi Tingkatan 1)
- **Penulisan format Kertas 2** — Bahagian A respons terhad & Bahagian B respons terbuka
- **Kertas percubaan lengkap** gaya UASA Kertas 1 dan Kertas 2
- **Skema jawapan penuh** untuk setiap unit — termasuk cadangan isi karangan
- **81 muka surat** — sedia cetak, saiz A4

APA YANG BERUBAH DALAM EDISI INI

Edisi lama mengandungi latihan aras sekolah rendah (contohnya menandakan kata nama am, *me-* + *tulis*, penjodoh bilangan asas) dan bahagian KOMSAS yang tidak terikat pada antologi rasmi. Kesemuanya telah **digantikan** dengan kandungan Tingkatan 1 yang tepat.

1.9 Bentuk Kata ARAS T1

Nama: _____ Tingkatan: _____ Tarikh: _____ Markah: ____ / 30

EMPAT BENTUK KATA DALAM BAHASA MELAYU

Bentuk	Terhasil daripada	Contoh
Kata tunggal	tiada imbuhan, tiada gandaan	rumah, indah, dan, sekolah, universiti
Kata terbitan	proses **pengimbuhan**	berjalan, pendidikan, kebersihan, dijalankan
Kata ganda	proses **penggandaan**	buku-buku, lelaki, lauk-pauk, bermain-main
Kata majmuk	proses **pemajmukan** (dua kata dasar bergabung membawa satu makna)	kereta api, air terjun, Perdana Menteri, kerjasama

A. Kelaskan perkataan berikut: KT (tunggal), KTb (terbitan), KG (ganda) atau KM (majmuk). 15 markah

1. tanggungjawab .....
2. perpaduan .....
3. kupu-kupu .....
4. jadual .....
5. setiausaha .....
6. berpuas hati .....
7. gunung-ganang .....
8. mempertahankan .....
9. lebuh raya .....
10. pepohon .....
11. almari .....
12. kebersihan .....
13. warganegara .....
14. sayur-sayuran .....
15. universiti .....

B. Pecahkan kata terbitan berikut kepada imbuhan + kata dasar. 8 markah

Contoh: *kebersihan* = ke- + bersih + -an (apitan ke...an)

16. pembangunan = ...
17. berlumuran = ...
18. mempersilakan = ...
19. kejujuran = ...
20. diperkenalkan = ...
21. penglibatan = ...
22. persaudaraan = ...
23. tersenyum = ...

C. Tuliskan pola suku kata bagi perkataan berikut. KBAT 7 markah

Gunakan K (konsonan) dan V (vokal). Contoh: *ru·mah* = KV + KVK

24. a·nak = ...
25. ke·ras = ...
26. ban·tu = ...
27. u·bat = ...
28. pin·tar = ...
29. se·ko·lah = ...
30. struk·tur = ...

1.10 Awalan *meN-* & Hukum Peluluhan ARAS T1

Nama: _____ Tingkatan: _____ Tarikh: _____ Markah: ____ / 30

HUKUM PELULUHAN — INGAT: K, P, S, T

Apabila awalan **meN-** atau **peN-** bertemu kata dasar yang bermula dengan huruf **k, p, s, t**, huruf itu **gugur** (luluh):
k → meng… : kira → mengira • **p** → mem… : pukul → memukul
s → meny… : sapu → menyapu • **t** → men… : tulis → menulis
⚠ **Pengecualian:** kata pinjaman yang bermula dengan gugus konsonan tidak luluh — *memproses, mengklasifikasikan, mentakrifkan, mensyukuri.*

A. Bentukkan kata kerja dengan awalan *meN-*. 15 markah

1. kaji → .....
2. pilih → .....
3. sokong → .....
4. tanam → .....
5. ambil → .....
6. baca → .....
7. hantar → .....
8. lukis → .....
9. cuba → .....
10. jaga → .....
11. nilai → .....
12. proses → .....
13. syukur → .....
14. tafsir → .....
15. urus → .....

B. Bentukkan kata nama dengan awalan *peN-*. 8 markah

16. tulis → .....
17. sapu → .....
18. kayuh → .....
19. pandu → .....
20. dengar → .....
21. lawat → .....
22. tolong → .....
23. asuh → .....

C. Kesan dan betulkan kesalahan peluluhan dalam ayat berikut. GAYA UASA 7 markah

24. Pengetua telah mempilih lima orang murid untuk mewakili sekolah.

.....

25. Petani itu mentanam padi dua kali setahun di sawahnya.

.....

26. Kami mensapu cat baharu pada dinding dewan sekolah.

.....

27. Pihak berkuasa sedang mengkaji semula cadangan itu dengan mengumpul data.

.....

28. Kilang itu memroses hasil kelapa sawit menjadi minyak masak.

.....

1.11 Imbuhan Apitan ARAS T1

Nama: _____ Tingkatan: _____ Tarikh: _____ Markah: ____ / 30

Apitan ialah imbuhan yang hadir **serentak** di hadapan dan di belakang kata dasar. Apitan tidak boleh dipisahkan — jika satu bahagian ditinggalkan, perkataan itu menjadi salah.

Golongan	Apitan	Contoh
Kata nama	peN...an, pe...an, per...an, ke...an	pendidikan, pembangunan, pelajaran, persahabatan, kebersihan
		penglibatan, pengangkutan, pekerjaan, perhubungan, keselamatan
Kata kerja	meN...kan, meN...i, di...kan, di...i	membersihkan, menduduki, dilaksanakan, dipatuhi
	ber...an, ber...kan, memper...kan, ke...an	berterbangan, beralaskan, memperkenalkan, kehujanan
Kata adjektif	ke...an	kebaratan, kearaban, kemerahan, kehijauan

A. Bentukkan kata terbitan menggunakan apitan yang diberikan. 14 markah

1. peN...an + *tulis* → .....
2. per...an + *saudara* → .....
3. ke...an + *adil* → .....
4. meN...kan + *jaya* → .....
5. meN...i + *duduk* → .....
6. ber...an + *tabur* → .....
7. di...kan + *laksana* → .....
8. memper...kan + *tahan* → .....
9. peN...an + *libat* → .....
10. ke...an + *hujan* → .....
11. pe...an + *kerja* → .....
12. ber...kan + *alas* → .....
13. per...an + *hubung* → .....
14. ke...an + *merah* → .....

B. Lengkapkan ayat dengan kata berapitan yang sesuai. 8 markah

BANK kesedaran · memperkukuh · pengangkutan · dikuatkuasakan · keprihatinan · perbincangan · menyempurnakan · berjauhan

15. Peraturan baharu itu akan ..... mulai bulan hadapan.
16. ..... awam yang cekap dapat mengurangkan kesesakan lalu lintas.
17. Kempen itu bertujuan meningkatkan ..... orang ramai tentang kitar semula.
18. Kedua-dua pihak mengadakan ..... selama dua jam.
19. Program ini dapat ..... hubungan antara sekolah dengan komuniti.
20. ..... guru itu terhadap muridnya amat dihargai.
21. Walaupun ....., mereka tetap berhubung setiap minggu.
22. Beliau ..... tugas itu dengan penuh dedikasi.

C. Betulkan kesalahan penggunaan apitan. KBAT 8 markah

23. Pihak sekolah akan melaksana program itu pada bulan depan.

.....

24. Kebersih kawasan sekolah menjadi tanggungjawab semua murid.

.....

25. Beliau memperkenal kaedah baharu dalam pengajaran sains.

.....

26. Persahabat antara mereka terjalin sejak sekolah rendah lagi.

.....

1.12 Imbuhan Sisipan & Akhiran ARAS T1

Nama: _____ Tingkatan: _____ Tarikh: _____ Markah: ____ / 30

IMBUHAN SISIPAN

Sisipan diselitkan **di tengah** kata dasar. Bilangannya terhad dan tidak lagi produktif dalam bahasa Melayu moden — hafal contohnya.

Sisipan	Contoh
-el-	telunjuk, kelupas, gelembung, selerak, jelajah, kelengkeng
-er-	serabut, keruping, gerigi, seruling, gerodak
-em-	gemuruh, gemilang, semerbak, kemuncup, gemerlap
-in-	sinambung, kinasih

A. Nyatakan sisipan yang terdapat dalam perkataan berikut serta kata dasarnya. 10 markah

1. gemilang → sisipan _____, dasar _____
2. telunjuk → sisipan _____, dasar _____
3. serabut → sisipan _____, dasar _____
4. semerbak → sisipan _____, dasar _____
5. sinambung → sisipan _____, dasar _____

IMBUHAN AKHIRAN

Akhiran	Golongan terhasil	Contoh
-an	kata nama	makanan, tulisan, timbangan, ajaran
-kan	kata kerja (menyuruh / untuk orang lain)	bacakan, hantarkan, sampaikan
-i	kata kerja (perbuatan berulang / tempat)	turuti, duduki, hormati, patuhi
-wan / -man / -wati	kata nama pelaku	jutawan, budiman, seniwati, olahragawan
-isme / -si / -in / -ah	kata nama pinjaman	nasionalisme, organisasi, hadirin, ustazah

B. Pilih akhiran -kan atau -i yang betul. 10 markah

6. Kami menghormat_____ guru.
7. Tolong hantar_____ surat ini.
8. Murid mematuh_____ peraturan.
9. Sila baca_____ sajak itu.
10. Mereka mendudu_____ rumah baharu.
11. Ibu menyampai_____ pesanan itu.
12. Kita perlu menjalan_____ tugas.
13. Dia melalu_____ jalan pintas.
14. Sila lengkap_____ borang ini.
15. Petani menabur_____ baja.

C. Bentukkan kata nama pelaku dengan akhiran yang sesuai. 10 markah

16. olahraga → _____
17. seni → _____ (perempuan)
18. budi → _____
19. derma → _____
20. sastera → _____
21. peragaan → _____ (perempuan)
22. angkasa → _____
23. negara → _____
24. hartawan / dermawan — bina satu ayat:

_____

1.13 Kata Ganda ARAS T1

Nama: _____ Tingkatan: _____ Tarikh: _____ Markah: ____ / 30

Jenis penggandaan	Cara	Contoh
Penuh	seluruh kata dasar diulang	buku-buku, kanak-kanak, meja-meja, cita-cita
Separa	sebahagian sahaja diulang (biasanya suku kata pertama)	lelaki (< laki-laki), pepohon, jejari, sesungguhnya, bebola
Berentak	diulang mengikut rentak bunyi — vokal atau konsonan berubah	lauk-pauk, gunung-ganang, kuih-muih, saudara-mara, serba-serbi, bukit-bukau
Berimbuhan	kata ganda yang menerima imbuhan	bermain-main, berlari-lari, sayur-sayuran, tarik-menarik, memukul-mukul

INGAT

Kata ganda **tidak** boleh digunakan bersama kata bilangan tak tentu yang sudah bermakna banyak. × "semua murid-murid" → ✓ "semua murid" atau "murid-murid".

A. Nyatakan jenis kata ganda. 12 markah

1. kuih-muih .....
2. jejari .....
3. murid-murid .....
4. berlari-lari .....
5. gunung-ganang .....
6. pepohon .....
7. sayur-sayuran .....
8. lauk-pauk .....
9. cita-cita .....
10. tarik-menarik .....
11. saudara-mara .....
12. lelaki .....

B. Lengkapkan kata ganda berentak berikut. 10 markah

13. bukit-.....
14. serta-.....
15. gotong-.....
16. compang-.....
17. huru-.....
18. simpang-.....
19. lintang-.....
20. mundar-.....
21. anak-.....
22. ipar-.....

C. Bina ayat menggunakan kata ganda berikut mengikut maksud yang betul. KBAT 8 markah

23. memandang-mandang (perbuatan berulang)

.....

24. kemerah-merahan (sifat yang tidak penuh)

.....

25. tolong-menolong (perbuatan berbalas)

.....

26. serba-serbi (pelbagai jenis)

.....

1.14 Kata Majmuk & Ujian Formatif Morfologi

Nama: _____ Tingkatan: _____ Tarikh: _____ Markah: ____ / 30

KATA MAJMUK — TIGA PERATURAN EJAAN

1. Biasanya **dieja terpisah**: kereta api, air terjun, kertas kerja, Perdana Menteri.
2. Sebilangan **kata majmuk mantap** dieja **rapat**: antarabangsa, beritahu, bumiputera, jawatankuasa, kakitangan, kerjasama, matahari, olahraga, setiausaha, sukarela, suruhanjaya, tandatangan, tanggungjawab, warganegara.
3. Apabila menerima **apitan**, kata majmuk dieja **rapat**: campur aduk → men**campuradukkan**; satu padu → me**nyatupadukan**; daya serap → ke**dayaserapan**.
4. Penggandaan kata majmuk: ganda **unsur pertama** sahaja — alat-alat tulis, guru-guru besar. Kata majmuk mantap digandakan sepenuhnya — jawatankuasa-jawatankuasa.

A. Betulkan ejaan kata majmuk. — 10 markah

1. tanggung jawab → .....
2. keretaapi → .....
3. setia usaha → .....
4. warga negara → .....
5. air terjun → .....
6. kerja sama → .....
7. jawatan kuasa → .....
8. tanda tangan → .....
9. perdanamenteri → .....
10. suka rela → .....

B. Gandakan kata majmuk berikut dengan betul. — 5 markah

11. alat tulis → .....
12. guru besar → .....
13. setiausaha → .....
14. kapal terbang → .....
15. jawatankuasa → .....

C. Ujian Formatif Morfologi — pilih jawapan yang paling tepat. GAYA UASA — 15 markah

16. Antara yang berikut, yang manakah **kata kerja tak transitif berpelengkap**?
A. Dia menulis surat. B. Dia menjadi ketua. C. Dia menangis. D. Dia membaca.

17. Bentuk *meN-* yang betul bagi kata dasar *syarat* ialah ...
A. menyarat B. mensyaratkan C. menyaratkan D. mengsyaratkan

18. Perkataan *gemuruh* terbentuk daripada ...
A. awalan ge- B. sisipan -em- C. sisipan -er- D. apitan ge...uh

19. Ayat yang menggunakan kata pemeri dengan betul ialah ...
A. Beliau adalah guru saya. B. Cadangan itu ialah baik. C. Punca banjir ialah sampah. D. Dia adalah menulis surat.

20. *Bukit-bukau* ialah kata ganda jenis ...
A. penuh B. separa C. berentak D. berimbuhan

21. Ayat manakah yang **betul**?
A. Surat itu dihantar oleh saya. B. Surat itu saya hantar. C. Surat itu saya dihantar. D. Surat itu menghantar saya.

22. *Kedayaserapan* terbentuk daripada kata majmuk ...
A. daya serap B. kedaya serap C. serap daya D. daya kerja

Skema Jawapan — Unit 2 (m/s 24–28)

m/s 24 — 2.6 Ayat Majmuk Pancangan

A. 1. PK 2. PR 3. PKt 4. G 5. PKt 6. PK 7. PR 8. PKt

B. *Cadangan:* 9. Buku **yang** ditulis oleh penulis muda tempatan itu sangat menarik. 10. Kita perlu menjimatkan air **kerana** bekalan air bersih semakin berkurangan. 11. Doktor itu menjelaskan **bahawa** penyakit itu boleh dicegah. 12. Kami akan berkelah di tepi pantai **sekiranya** cuaca cerah esok. 13. Dia terus berusaha **walaupun** pernah gagal tiga kali.

C. *Cadangan:* 14. Guru **yang** mengajar Bahasa Melayu di kelas kami itu sangat penyabar. 15. Kelab Alam Sekitar menganjurkan kempen kitar semula **supaya** murid lebih peka terhadap masalah sampah. 16. Murid perlu banyak membaca **kerana** ilmu memperluas pemikiran **dan** tabiat ini juga meningkatkan penguasaan bahasa mereka.

m/s 25 — 2.7 Ragam Ayat

A. 1. Sampah di sepanjang tebing sungai itu **kami kutip**. 2. Minggu Bahasa Kebangsaan **dirasmikan oleh pengetua** pagi tadi. 3. Borang itu perlu **engkau hantar** sebelum hari Jumaat. 4. Dokumen penting itu **saya simpan** di dalam fail biru. 5. Cadangan pembinaan surau baharu **diluluskan oleh jawatankuasa itu**. 6. Pameran kraf tangan **dianjurkan oleh mereka** di dewan sekolah.

B. 7. Pihak kementerian menyalurkan bantuan kewangan itu kepada keluarga tersebut. 8. Saya menyiapkan tugasan itu pada malam sebelum tarikh akhir. 9. Kerajaan mewartakan hutan simpan itu sebagai taman negeri pada tahun lalu. 10. Engkau menghantar surat rayuan itu ke pejabat pendidikan daerah. 11. Murid tingkatan satu mendeklamasikan sajak itu dengan penuh perasaan.

C. 12. Kertas peperiksaan itu telah **saya hantar** ke bilik guru. 13. Kerja rumah itu **saya buat** dengan bantuan abang. 14. Bunga-bunga itu **kamu siram** setiap pagi. 15. Cadangan itu **kami kemukakan** dalam mesyuarat semalam.

m/s 26 — 2.8 Susunan Biasa & Songsang

A. 1. S 2. B 3. S 4. B 5. S 6. S 7. B 8. S 9. S 10. B

B. 11. Amat damai suasana di kawasan perkampungan itu. 12. Di hujung kampung itu terletak sebuah surau lama. 13. Telah tibalah semua peserta di tapak perkhemahan. 14. Sungguh halus buatan hasil kraf tangan itu. 15. Di dewan besar sekolah diadakan majlis penyampaian hadiah.

C. 16. Suara takbir bergema di seluruh pelosok kampung itu. 17. Guru itu amat prihatin terhadap masalah muridnya. 18. Pengorbanan seorang ibu tersembunyi di sebalik tabir kejayaan itu. 19. Pemandangan matahari terbenam di Pantai Cahaya Bulan sangat indah. 20. Pasukan bola sepak sekolah itu berlatih di padang setiap petang.

m/s 27 — 2.9 Cakap Ajuk & Cakap Pindah

A. 1. Cikgu Zaleha memberitahu Azizah bahawa beliau berasa bangga dengan pencapaian Azizah. 2. Pak Mail meminta cucunya menghantar surat itu ke pejabat penghulu. 3. Ibu bertanya kepada saya sama ada saya sudah menyiapkan kerja rumah itu. 4. Ketua rombongan itu mengatakan bahawa mereka akan bertolak ke Kuala Lumpur pada keesokan paginya. 5. Pengawas itu menegaskan kepada murid tersebut supaya jangan membuang sampah di situ.

B. 6. "Datanglah awal hari ini," ingat guru itu kepada murid-muridnya. 7. "Anak perempuan kita akan pulang menyambut Tahun Baharu Cina," beritahu Sim Pau kepada suaminya. 8. "Adakah kamu menghadapi sesuatu masalah?" tanya Hafiz kepada Azri. 9. "Kementerian kami menghargai pengorbanan arwah bapa Hayati," jelas Encik Musa.

m/s 28 — 2.10 Ujian Formatif Sintaksis

A. 1. D 2. B 3. A 4. C 5. B

B. 6. Subjek: Ketua pengawas sekolah kami | Predikat: seorang murid tingkatan tiga | Pola: **FN+FN** 7. Hayati terpaksa pulang ke kampung **kerana** keluarganya tidak mampu membayar yuran asrama. 8. Hadiah itu **saya serahkan** kepada Cikgu Zaleha pada hari guru. 9. Ketua kampung mengatakan bahawa mereka akan menyertai gotong-royong itu pada keesokan harinya. 10. *Cadangan:* Kita perlu menjaga alam sekitar **kerana** sumber semula jadi semakin berkurangan **dan** generasi akan datang juga berhak menikmatinya.

TAMAT SAMPEL

Suka sampel ini?

Set penuh: Latihan BM Tingkatan 1–5

Tingkatan 1

Sampel ini: 8 muka surat. Set penuh ada:

- 3 fail PDF
- Latihan Bahasa Melayu Tingkatan 1 · 160 muka surat
- BM Tingkatan 1 2026 · fakta
- BM Tingkatan 1 Kertas 2 + skema · Ogos 2026

RM9.90

BELI SET PENUH RM9.90 >

nightmew.com/p/latihan-bahasa-melayu-tingkatan-1-5 · FPX semua bank · download sejurus lepas bayar